

איתור מוקדם של סרקופניה במסגרת שירותי הפיזיותרפיה בקהילה

ד"ר גרוסמן יעקב | צוות פיזיותרפיה מאוחדת מחוז מרכז
אילנה למל-ליבשיץ | מאוחדת, מחוז מרכז, פיזיותרפיה

מסקנות והמלצות

- איתור מוקדם של חולי סרקופניה יכול להתבצע במכוני הפיזיותרפיה בקהילה כחלק משגרה קלינית במשאבים הקיימים
- שיעורי השכיחות שנמצאו מחזקים את הצורך בהטמעת תהליך הסקירה
- לדיוק האיתור מומלץ לשלב טכנולוגיות מתקדמות למדידת הרכב גוף במכוני הפיזיותרפיה

רקע

סרקופניה היא מחלה פרוגרסיבית המתאפיינת בירידה בכוח השריר, במסת השריר ובתפקוד הפיזי, ומעלה סיכון לנפילות, אשפוזים ואובדן עצמאות בגיל המבוגר. שכיחותה מוערכת בכ-10% בקרב בני 65 ומעלה, ועולה עם הגיל. קיים תת-איתור משמעותי של סרקופניה בקהילה. פיזיותרפיסטים יכולים לגשר על הפער באמצעות בדיקות סקר יזומות במכוני הפיזיותרפיה.

הגדרת הבעיה

למרות קריטריונים ברורים לאבחון, אין תהליך סדור לאיתור יזום של סרקופניה. היעדר תהליך מובנה המוביל להחמצת התערבות מוקדמת בחולים אלה.

תיאור מצב קיים וחקר גורמים לבעיה

קשישים רבים מגיעים עם תלונות תפקודיות התואמות קריטריונים של סרקופניה ואינם מאובחנים. הגורמים אפשריים לכך כוללים חוסר מודעות של הצוותים, היעדר סינון קליני שיטתי, ותפיסה כי האבחון מחייב אמצעים טכנולוגיים מתקדמים בלבד.

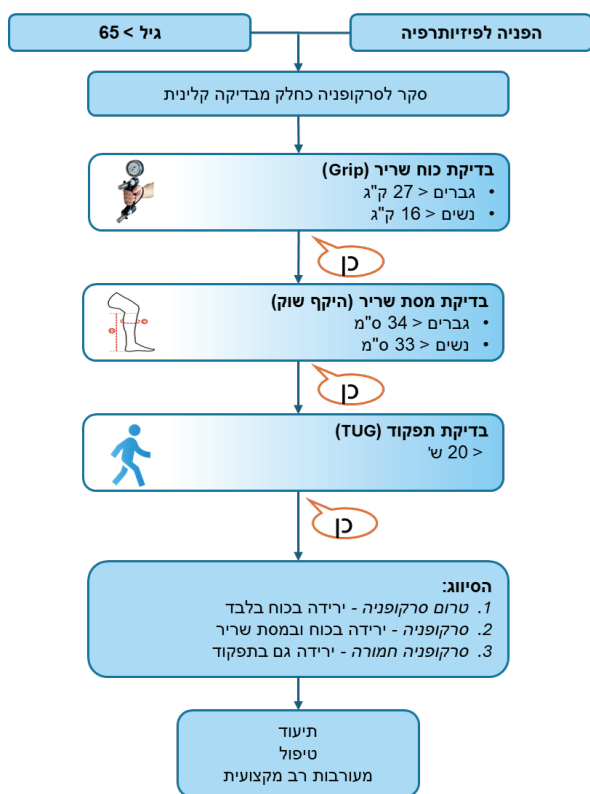
תוכנית ההתערבות

- תקופה: נוב' 2024 – מאי 2025; הכשרה קצרה; 37 פיזיותרפיסטים ב-12 מכוני פיזיותרפיה
- אוכלוסייה: בני 65+ שהופנו לפיזיותרפיה
- יישום: בדיקת הסקר שולבה בבדיקה הקלינית השגרתית, בצידוד בסיסי, במשאבים הקיימים

תוצאות

- n=214 (77 גברים, 137 נשים).
- טרום-סרקופניה: 27.1% - גברים (26/77) 33.8%
- נשים (32/137) 23.4%
- סרקופניה: גברים (5/77) 6.5%
- נשים (9/137) 6.6%
- סרקופניה חמורה: 0.9% - כולם גברים (2/214)

תהליך איתור וסיווג סרקופניה במכוני הפיזיותרפיה בקהילה

שיעורי סרקופניה שזוהו בבדיקות סקר (N=214)

